

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudce Vadima Hlavatého a soudkyně Pavly Klusáčkové ve věci

žalobce:

[redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátem JUDr. Viktorem Bradáčem
se sídlem Ovocný trh 573/12, Praha 1

proti

žalovanému:

Magistrát hlavního města Prahy
se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 11. 2017, č. j. MHMP-1847539/2017/O4/Go, sp. zn. S-MHMP 1563379/2017,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Obsah žaloby

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto jeho

odvolání a bylo potvrzeno rozhodnutí Úřadu Městské části Prahy 4, ze dne 12. 7. 2017, č. j. P4/065705/17/OŽPAD/JPE, sp. zn. SZ P4/048340/16/30 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž bylo určeno, že pozemní komunikace na pozemku ve vlastnictví žalobce, parc. č. X, k. ú. X (dále jen „předmětný pozemek/předmětná komunikace“), je veřejně přístupnou účelovou komunikací ve smyslu § 7 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích (dále jen „ZPK“), přičemž se dle § 2 odst. 1 ZPK jedná o dopravní cestu, která je určená k užití motorovými vozidly i chodci a prochází předmětný pozemek v délce cca 70 m.

2. Žalobce v žalobě uvedl, že v minulosti byl předmětný pozemek součástí znárodněného státního majetku a na základě restitučních předpisů byl v roce 1991 navrácen původním vlastníkům. Přes předmětný pozemek pak spontánně vznikl silniční provoz, a to jak motorovými vozidly, tak cyklisty.
3. Žalobce s tím dlouhodobě nesouhlasí, je tím zásadně dotčeno jeho ústavně zaručené vlastnické právo (předmětný pozemek není tak velký, aby jej mohl současně soukromě užívat i k jiným účelům; komunikace vede jeho středem), vedení silničního provozu není v souladu se zákonem a ani není nezbytně nutné. Z tohoto důvodu měl žalobce za to, že měl právo na určení, že zde neexistuje veřejně přístupná účelová komunikace.
4. Dále žalobce vyjádřil přesvědčení (dokládané výtisky z map), že při uzavření předmětné komunikace nebudou v přístupu omezeny žádné nemovitosti. Pokud by došlo k žalobcem požadované deklaraci o neexistenci veřejně přístupné komunikace, není v zájmu žalobce předmětný pozemek ihned uzavřít, nýbrž je v jeho zájmu jej po rozumnou, přiměřenou dobu zachovat veřejným, než by žalovaný byl připraven zahájit alternativní trasu. Dle žalobce by tuto přiměřenou dobu měl uvážit soud a zmínit ji v rozsudku.
5. Dle žalobce rovněž není pravdivé zjištění správních orgánů, že by objížďka představovala jakékoli dopravní zhoršení pro vlastníky sousedních pozemků (či jejich uživatele/zákazníky). Mapové podklady (mapy.cz, Google mapy) umožňují cestu jak ze severu (křižovatka s ulicí U Kempinku), tak z jihu (křižovatka s ulicí V Náklích), v případě, že by byl znemožněn průjezd přes předmětný pozemek.
6. Žalobce dále rozporoval právní hodnocení předmětné komunikace. Dle § 7 odst. 1 ZPK je účelovou komunikací dopravní cesta, která (i) slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí (ii) nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi (iii) nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků.
7. Třetí možnost je dle žalobce zcela vyloučena. První a druhá v podstatě rovněž, poněvadž průjezd předmětným pozemkem není jedinou a nenahraditelnou dopravní spojnici a ani neslouží k dopravnímu napojení. Na předmětném pozemku se nenachází žádné budovy třetích osob, dopravní napojení všech ostatních pozemků v celé délce komunikace „Vltavanů“ od ulice U Kempinku po ulici V Náklích nebude nijak změněno. Vybudování alternativní dopravní cesty (což dle žalobce ani není nezbytně nutné) lze provést mimo předmětný pozemek, a to na pozemku Hlavního města Prahy. Mimoto předmětný pozemek ani není vhodný pro provoz v současném rozsahu a podobě.
8. Judikatura soudů nadto dle žalobce dovodila další dva znaky účelové komunikace, a to souhlas vlastníka s užíváním cesty veřejností a nutná a nenahraditelná komunikační potřeba. Žalobce s užíváním předmětné komunikace dlouhodobě nesouhlasí a nemohl

Shodu s prvopisem potvrzuje:

ovlivnit souhlas předchozích vlastníků, od nichž předmětný pozemek koupil. Leč ani předchozí vlastníci nemohli ovlivnit dřívější souhlas jim předcházejících vlastníků, neboť jim byl předmětný pozemek vydán v restituci. Dle žalobce tak není dán ani souhlas, ani nutná a nenahraditelná komunikační potřeba.

9. Konečně žalobce odkázal také na rozpor s čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, dle něhož nesmí dojít k omezení vlastnického práva, pokud to není ve veřejném zájmu; stát se tak může pouze na základě zákona a za náhradu.

Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Uvedl, že se v řízení zabýval posouzením základních znaků veřejně přístupné účelové komunikace, a shledal, že byly naplněny. Předmětná komunikace je stálá a patrná v terénu, plní účel dle § 7 ZPK, konkrétně spočívající ve spojení jednotlivých nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi a ke vzájemnému propojení nemovitostí mezi sebou na obě strany průjezdné komunikace. Rovněž je dán konkludentní souhlas původních vlastníků s veřejným přístupem, neboť se proti tomuto stavu nikdy aktivně nebránili (nálezn Ústavního soudu II. ÚS 268/06, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2013, č. j. 7 As 94/2013-37). Současně neexistuje srovnatelná alternativa za předmětnou komunikaci, čímž se rozumí taková komunikace, která zajišťuje plnohodnotné komunikační spojení ostatních nemovitostí. Vzhledem k tomu, že je dotčený pozemek součástí celého systému dopravní obsluhy v dané lokalitě, žalovaný jej hodnotil v této dopravní soustavě ve vztahu k ulici Vltavanů, která je významnou spojnici nemovitostí na obě strany a každý definiční znak veřejně přístupné účelové komunikace se proto vztahuje k jejímu celku v plném rozsahu, tedy od křižovatky ke křižovatce, nikoli jen k cca 70 m dlouhému vymezenému úseku na dotčeném pozemku.
11. Žalovaný měl za to, že žalobce svým prohlášením, že by předmětnou komunikaci, došlo-li by k deklaraci neexistence veřejně přístupné komunikace, zachoval ve stávajícím stavu po rozumnou dobu, než by byla připravena alternativní trasa, *de facto* potvrdil nezbytnost zachování veřejného přístupu ulice Vltavanů jako dopravního celku a zároveň aktuální neexistence srovnatelné komunikace. Žalovaný znovu zdůraznil, že uzavřením dotčeného pozemku by došlo k likvidaci dosavadní funkčnosti dopravního spojení mezi napojenými nemovitostmi na obou koncích ulice Vltavanů.
12. Dle žalovaného přitom není možné, aby byla v projednávané věci brána v potaz nyní neexistující alternativní trasa/komunikace, která by měla být teprve vybudována v budoucnu, jak sugeruje žalobce.
13. Co se týče možnosti dotčený pozemek objíždět, žalovaný tuto představu žalobce prověřil a považuje ji za nepřijatelnou. Vlastníci (uživatelé/zákazníci) nemovitostí v ulici Vltavanů by v případě uzavírky dotčeného pozemku museli (namísto přímé cesty po této ulici), absolvovat objíždku po frekventované ulici Modřanská, aby se dostali z jedné části této ulice do druhé. Takto omezená dopravní obslužnost by dle žalovaného mohla vést až k existenčním problémům majitelů nemovitostí. Z důvodu specifčnosti lokality sevřené korytem Vltavy a náspem tramvajové a železniční trati by se lokalita stala zcela nepropustnou, přičemž v současnosti neexistuje alternativa, která by vedla mimo dotčený pozemek. Myšlená objíždka tudíž nemůže být alternativou k uzavírce dotčeného pozemku (rozsudek Nejvyšší správní soud ze dne 9. 1. 2013, č. j. 8 As 19/2012-42).

Shodu s prvopisem potvrzuje:

14. K žalobcem předloženým mapovým podkladům žalovaný poznamenal, že zobrazují stav v době protiprávního uzavření ulice Vltavanů, k čemuž provedl místní šetření dne 25. 11. 2015. Jedinou možností tehdy bylo objet celý úsek ohraničený železničním a tramvajovým náspem, překonat násep podjezdy ulicemi U Kempinku na severu, resp. V Náklích na jihu, a souběžně po opačné straně náspu ulicí Modřanskou překonat vzdálenost mezi těmito podjezdy. Tato varianta činí cca 2 km oproti uzavřenému úseku o délce 70 m, nadto ve specifické lokalitě, jak ji žalovaný popsal výše. Komunikace Vltavanů přitom po celou dobu své existence sloužila veřejnosti a byla vždy průjezdná – dle leteckých snímků od roku 1975 vedla mimo dotčený pozemek, od roku 1988 přes něj.
15. Konečně žalovaný podotkl, že žalobce od koupě pozemku v roce 2008 až do roku 2015 neprojevil žádným prokazatelným způsobem nesouhlas, tudíž konkludentně souhlasil s veřejným užíváním předmětné komunikace. Poté v roce 2015 projevil nesouhlas tím, že předmětnou komunikaci protiprávně uzavřel. Nadto byl žalobce při koupi pozemku vázán (a dosud je) konkludentními souhlasy předchozích vlastníků, kteří se mohli užívání předmětné komunikace bránit.

Další vyjádření stran

16. V podání označeném jako doplnění důkazů žalobce uvedl, že žalovaný v napadeném rozhodnutí dezinterpretuje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2011, č. j. 2 As 44/2011-99. Žalovaný jej vyložil tak, že při prokázání souhlasu, byť konkludentního, s veřejným užíváním účelové komunikace, je v řízení o vydání deklaratorního rozhodnutí nadbytečné zkoumat nutnou a nenahraditelnou komunikační potřebu. K tomu žalobce zdůraznil, že judikát dle jeho názoru vyžaduje výslovný a prokazatelný souhlas, který v daném případě učiněn nebyl. Komunikační potřebu tedy bylo třeba zkoumat, což žalovaný sice učinil, leč nesprávně. Dále žalobce předložil mapy s vyznačením přístupových cest k okolním nemovitostem, které dle žalobce zůstanou nezměněny.

Jednání před soudem

17. Při jednání dne 15. 3. 2021 žalobce setrval na své žalobě a plně na ni odkázal, rovněž žalovaný odkázal na své vyjádření a setrval na něm. Žalobce znovu upozornil, že v katastrálních mapách je zakreslena původní komunikace na ulici Vltavanů před tím, než vznikl provoz na předmětné komunikaci, k čemuž došlo patrně v roce 1997.
18. Soud provedl žalobcem navržené důkazy: výtisk map z internetu s vyznačením doporučené objízdné trasy ze severu a z jihu; výtisk map s vyznačením alternativních dopravních spojení (nynější a dřívější/budoucí komunikace) a trasy pro pěší a cyklisty; listinu Informace pro místopředsedu ONV ze dne 6. 6. 1989 – žádost PSVS, U Radnice 5, Praha 1, o prodloužení užívání staveniště v Praze 4, Hodkovičkách; fotodokumentaci předmětné komunikace, resp. její alternativní objízdné trasy vedoucí přes golfové hřiště (jeho bránu) na cyklostezku z března 2020.
19. Soud zamítl provedení žalobcem navržených důkazů, a to místního šetření, dvou odborných studií Dopravního řešení komunikace ulice Vltavanů, Praha 4, Hodkovičky z února 2020 a výsledku jejich autora. Soud tyto důkazy považuje za nadbytečné, poněvadž otázku nutné a nenahraditelné komunikační potřeby (tj. alternativní trasy) je nutno zkoumat dle stavu v okamžiku vydání správního rozhodnutí (viz níže), přičemž označené důkazy se váží k v současné době neexistující komunikaci, jež má být dle žalobce případně vybudována.

Shodu s prvopisem potvrzuje:

Posouzení žaloby soudem

20. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu [§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)]. Po posouzení věci dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
21. Podle § 7 odst. 1 věty první ZPK *účelová komunikace je pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků.*
22. Soud má ve shodě s žalovaným za to, že předmětná komunikace splňuje definici účelové komunikace dle § 7 odst. 1 věty první ZPK, neboť v ulici Vltavanů slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí (v rámci ulice) a také ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi. Pokud žalobce při jednání podotýkal, že se dle jeho názoru jedná o tzv. černou (nezkolaudovanou) stavbu, tento aspekt nemá pro projednávanou věc význam. Předmětná komunikace objektivně existuje, neboť byla zjištěna její patrnost a stálost v terénu, její existence je mezi stranami nesporná, a její momentální legální stav není pro její definici jakožto veřejné účelové pozemní komunikace rozhodný.
23. Argument žalobce, že průjezd dotčeným pozemkem není jedinou a nenahraditelnou dopravní spojnici a ani neslouží k dopravnímu napojení, je lichý, neboť „jedinečnost“ není definičním znakem účelové komunikace dle § 7 odst. 1 věty první ZPK. Jinými slovy, to že má určitá nemovitost přístup k souvisejícím nemovitostem (komunikacím) i přes jiné komunikace, resp. že jej bude mít i po uzavření některé z komunikací, neodnímá účelové komunikaci samo o sobě její status (k dalším podmínkám viz níže). Pokud by např. k nemovitosti vedly dvě účelové komunikace, každá na pozemku jiného vlastníka, mohli by se podle této logiky oba vlastníci současně dožadovat deklarace, že právě jejich komunikace není účelovou komunikací jen proto, že nemovitost má ještě druhý komunikační přístup, což je absurdní.
24. Nález Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/06, dále dovodil, že jelikož je vlastník veřejně přístupné účelové komunikace omezen na svých vlastnických právech bez finanční náhrady, přidávají se k předpokladům dle § 7 odst. 1 věty první ZPK ještě dvě podmínky. První je souhlas vlastníka příslušného pozemku, druhou existence nutné a ničím nenahraditelné komunikační potřeby. Obě podmínky musí být splněny kumulativně, což potvrdil i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2017, č. j. 5 As 140/2014-85, dle něž je při zjišťování existence veřejně přístupné účelové komunikace nezbytné posoudit splnění podmínky nutné a nenahraditelné komunikační potřeby i v případě, že právní předchůdce vlastníka komunikace souhlasil s jejím veřejným užíváním. Posledně zmíněný rozsudek vycházel z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2017, č. j. 5 As 140/2014-76, který označil opačný názor zastávaný v některých ojedinělých rozhodnutích Nejvyššího správního soudu, tj. že při splnění první podmínky není třeba zkoumat splnění druhé podmínky, za nesprávný.
25. Pokud jde o souhlas vlastníka příslušného pozemku, je postačující i souhlas konkludentní, kdy vlastník obecné užívání komunikace strpí (nález Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/06). Totéž konstatuje např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2009, č. j. 1 As 76/2009-60, jenž dodává, že v případě nesouhlasu musí jít o aktivní

Shodu s prvopisem potvrzuje:

jednání vlastníka pozemku, tj. kvalifikovaný nesouhlas. Tento nesouhlas lze dovodit z existence soukromoprávního věcného břemene užívání dotčené komunikace, neboť z uzavření této smlouvy lze obvykle vyvozovat chybějící vůli vlastníka předmětné komunikace určit ji veřejnému užívání; vlastník pak není povinen svůj nesouhlas projevit oplocením, či značkou zakazující vstup. Pro dovození souhlasu je rovněž nutné vzít v úvahu dobu trpěného veřejného užívání dotčené komunikace, přičemž dlouhodobé užívání svědčí o udělení konkludentního souhlasu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2013, č. j. 7 As 94/2013-37, který uvádí užívání po dobu 12 let). Stávající vlastník je přitom vázáný souhlasem předchozích vlastníků a obecné užívání nemůže vyloučit svým jednostranným úkonem (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 5 As 20/2003-64, a ze dne 22. 12. 2009, č. j. 1 As 76/2009-60).

26. Jak vyplývá z tvrzení žalobce a z obsahu správního spisu, předmětný pozemek s již existující předmětnou komunikací získali předchozí vlastníci v restituaci v roce 1991, žalobce jej zakoupil v roce 2008. Žalobce netvrdil, že by předchozí vlastníci projevili jakýmkoli způsobem kvalifikovaný nesouhlas, přestože tak mohli učinit po dobu 17 let (či přinejmenším 11 let, pokud by soud vycházel z tvrzení žalobce, že ke vzniku spontánního veřejného provozu na předmětné komunikaci došlo v roce 1997). Restituenti sami nebyli vázání předchozím souhlasem z období komunistického režimu (nález Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/06), tudíž se mohli účinně bránit veřejnému užívání předmětné komunikace. Jestliže tak neučinili, došlo k udělení konkludentního souhlasu s veřejným užíváním předmětné komunikace, který je závazný i pro budoucí vlastníky. Žalobce si přitom musel být vědom stavu předmětného pozemku v době jeho koupě. Přestože pak žalobce tvrdí, že projevuje dlouhodobý nesouhlas, i on jej fakticky dal najevo až po dalších 7 letech v roce 2015, kdy předmětnou komunikaci zahradil. Stejně tak žalobce netvrdil, že předmětná komunikace byla užívána toliko soukromě (např. na základě zřízeného věcného břemene), naopak poukazoval na spontánně vzniklý, dlouhotrvající veřejný silniční provoz motorovými vozidly a cyklisty.
27. Soud proto činí dílčí závěr, že konkludentní souhlas s veřejným užíváním předmětné komunikace byl dán a platí, protože je námitka žalobce nedůvodná.
28. K otázce nutné a nenahraditelné komunikační potřeby soud nejprve ve shodě s žalovaným konstatuje, že je zkoumána dle stavu v okamžiku vydání správního rozhodnutí. Nelze tudíž brát v úvahu neexistující komunikaci, kterou by měl žalovaný dle názoru žalobce teprve vybudovat (resp. obnovit dříve existující). Lze dodat, že žalovaný takový postup ani nezvažuje a příslib žalobce, že neuzavře předmětnou komunikaci, pokud se tak stane v „přiměřené době“, je pro předmět řízení irelevantní.
29. Dále, prvostupňový orgán s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2011, č. j. 2 As 44/2011-99, uvedl, že při prokázání souhlasu s veřejným užíváním dotčené komunikace je nadbytečné zkoumat nutnou a nenahraditelnou komunikační potřebu; tuto tezi soud vyvrátil výše. Prvostupňový orgán se však přesto touto otázkou zabýval na str. 8 až 11 svého rozhodnutí, přičemž dle názoru soudu tak učinil v dostatečném rozsahu a přesvědčivě.
30. Prvostupňový orgán předně poukázal na to, že situaci na ulici Vltavanů je třeba posoudit komplexně a se zřetelem na specifickou lokalitu. Nemovitosti v této ulici jsou sevřeny v úzkém pásu liniových staveb (násep železniční a tramvajové trati) a Vltavy, protože mají již za nynějšího stavu výrazně omezenou dopravní obslužnost. Napojení na cestní síť je

Shodu s prvopisem potvrzuje:

možné pouze přes cca 1 km vzdálené podjezdy, což je relativně značná vzdálenost. Uzavřením předmětné komunikace by byli dotčeni všichni vlastníci nemovitostí na ulici Vltavanů a mohlo by jim to způsobit až existenční problémy. Během protiprávního uzavření předmětné komunikace pak prvostupňový orgán mohl reálně ověřit alternativní trasu, tj. jaká by byla náročnost překonání uzavřeného úseku. Jedinou možností je objet, či obejít celý úsek ohraničený železničním a tramvajovým náspem, překonat násep podjezdy ulicemi U Kempinku na severu, resp. V Náklích na jihu, a souběžně po opačné straně náspu ulicí Modřanská překonat vzdálenost mezi těmito podjezdy, čímž se lze vrátit do ulice Vltavanů. Tato trasa má délku cca 2 km, oproti uzavřenému úseku o délce cca 70 m, je tedy cca 29krát delší a časově náročnější, nadto s nutností průjezdu několika vysoce frekventovanými křižovatkami. Prvostupňový orgán dodal, že si je vědom toho, že délka objížděky závisí na poloze posuzovaných nemovitostí od uzavírky, leč i tak je přinejmenším 20krát delší oproti uzavřenému úseku. Použitím této jediné plnohodnotné objížděné trasy tak není zajištěn srovnatelný přístup k nemovitostem na ulici Vltavanů, protože je dána nutná a nenahraditelná komunikační potřeba ve vztahu k předmětné komunikaci coby součásti této ulice.

31. Výše nastíněné argumentaci a úvahám prvostupňového orgánu nemá soud co vytknout. Jak vyplývá z již zmíněného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2011, č. j. 2 As 44/2011-99, vhodnou alternativou k dotčené účelové komunikaci obecně může být i ta, která představuje zhoršení komunikačních možností (např. co do vzdálenosti přístupu), tuto otázku je však vždy třeba zkoumat individuálně. Z tohoto judikátu též vychází literatura: ČERNÍNOVÁ, Michaela. *Zákon o pozemních komunikacích: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, cit. „[t]řetím hlediskem by měla být délka obou posuzovaných cest. V zásadě platí obecné pravidlo, podle něhož to, že je sporná cesta kratší, z ní ještě samo o sobě nečiní komunikaci nezbytnou. Zkratka bude proto ve většině případů označena za pouhou "cestu z pohodlí", na jejímž zachování není dostatečný veřejný zájem. Nejedná se však o pravidlo železné a nepřekročitelné. Úřad by měl vždy zkoumat, o kolik delší je alternativní cesta a jaká je role sporné cesty v celé komunikační síti a její vztah k ostatním cestám v lokalitě - srov. NSS 8 As 19/2012. Může se stát, že by zánik sporné cesty a užívání alternativní cesty ve vlastnictví veřejnoprávní korporace znamenal pro vlastníky dotčených nemovitostí významnou zajižděku, jejíž délka by byla ve výrazném nepoměru k délce spojení po sporné cestě. V takových případech může úřad výjimečně i pouhou zkratku prohlásit za nezbytnou, takže bude znak nutné komunikační potřeby u takovéto sporné cesty naplněn.“.
32. Soud je přesvědčen, že shora uvedenému požadavku na individuální posouzení komunikační alternativy správní orgány dostaly, přičemž zjistily, že alternativní objížděná trasa je v poměru k objížděnému úseku v hrubém nepoměru, navíc s nutností překonat několik křižovatek a frekventovanou komunikaci. Zhoršení komunikačních možností je tudíž natolik závažné, že objížděnou trasu nelze považovat za vhodnou alternativu k průjezdu předmětným pozemkem. Nelze přitom vzít v potaz alternativní trasy pro cyklisty a pěší, které dle žalobce existují, zejm. proto že tím není vyřešena doprava motorovými vozidly. Dále též proto, že tento typ provozu je obecně méně závislý na typu komunikace, tj. zda se jedná o zpevněný, asfaltový povrch, a snáze tak může obejít/objet uzavřenou komunikaci. Kromě toho jsou i tyto alternativní trasy závislé na dalších okolnostech, kdy žalobce při jednání zmiňoval, že např. musí být otevřena brána u golfového hřiště.

Shodu s prvopisem potvrzuje:

33. Následně se prvostupňový orgán zabýval komunikační nezbytností pro průjezd těžké techniky při krizovém řízení, přičemž uvedl, že Oddělení krizového řízení a ochrany obyvatelstva trvá na svém stanovisku, že předmětná komunikace má specifickou a klíčovou roli v celém systému ochranných opatření před povodněmi – jedná se o výstavbu protipovodňových zábran za pomoci autojeřábu, kdy musí být umožněn jeho průjezd k místům jejich instalace v podjezdech.
34. Soud se domnívá, že tato argumentace není relevantní. Jelikož ji však prvostupňový orgán užil podpůrně, nejedná se o vadu rozhodnutí. Jak uvádí rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2012, č. j. 8 As 9/2012-33, „[p]rimárním účelem účelových komunikací je podle předmětného nálezu Ústavního soudu zajištění přístupu vlastníků k jejich nemovitostem tam, kde neexistuje jiná alternativa přístupu a kde tento přístup není upraven soukromoprávním institutem [...] Teprve v případě splnění podmínky komunikační nezbytnosti pro potřeby vlastníků nemovitostí, je založeno i „právo“ vstupu neomezenému okruhu osob.“. Pokud je tedy postaveno najisto, že se jedná o účelovou komunikaci na podkladě zajištění přístupu vlastníků okolních nemovitostí k těmto svým nemovitostem, což v daném případě bylo splněno, pak z tohoto přístupu omezeného okruhu osob *ipso facto* vznikne i právo vstupu a užívání neomezeným okruhem osob. Veřejnost užívání (nikoli jen vozidly krizového řízení) předmětné komunikace žalobce nijak nezpochybnil, naopak na ni výslovně poukazuje.
35. Problematika protipovodňových opatření je nadto specifická, nejedná se o obvyklé užívání pozemních komunikací běžnými vozidly, cyklisty, chodci aj. Soukromé osoby totiž užitím veřejně přístupné účelové komunikace sledují své soukromé zájmy, při čemž využívají svého veřejného práva na užití soukromé účelové komunikace. V případě povodní však vozidla, která převáží a umisťují protipovodňové zábrany, jednají ve veřejném zájmu. Navíc lze poukázat na obecnou úpravu krajní nouze, popř. na vyhlášení nouzového stavu dle zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. Soud se proto domnívá, že při ohrožení života, zdraví a majetku osob by bylo možné i v případě, že by některá komunikace nebyla veřejnou účelovou komunikací, ji přesto použít, bylo-li by to nezbytně nutné, a to včetně např. odstranění zábran, plotu apod. Tato argumentační linie správních orgánů se proto míjí s otázkou existence účelové komunikace.

Závěr

36. Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
37. Protože žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady v řízení nevznikly, soud ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

Shodu s prvopisem potvrzuje:

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 15. března 2021

Milan Tauber, v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: